

פרשת במדבר

ויקח משה את כסף הפקדים (ג, מט)

הగאון הצדיק ר' מרדרכי מנשכיז ע"ה אמר: כי מפסוק זה רמז לעניין המקובל בעולם "שיעורת פדיון הבן עליה כמו פ"ד תעניות", כי בכל מקום כתיב כסף הפקדים וכך נאמר 'הפקדים' הינו פד יום. והובא בספר זכרון יצחק. וכ"כ בשם ספר סגולות ישראל (מע' פ אות ג) בשם ספר אילנה דחיי (פרשת במדבר).

ובאמת בספר שדי חמד לרבנו חזקיה מדיyi אב"ד עיה"ק חברון כתוב (במערכת ס אות ג) שאמרו לו: בשנת תרנ"ט לבא לשיעורת פדיון הבן לירושלים ושיש בספרים שעשו זה כחשבת כפ"ד תעניות. וכן מצא בשו"ת הד"ר (סימן לט) שהעולם אומרם שעשוות פדיון הבן עומד במקום "פ"ד תעניות כמניןacha"ע כמו שמתענים בימי השובבי"מ". (וע' בשער רוח הקודש). אך השדי חמד כתוב שאון זהה מקור.

אולם כבר העיר בספר היקר תפארת הפדיון (פרק ח) לבני הרה"ג ר' משה יהאי רץ שליט"א, שדבר שהוחזק בעולם, יש דבריהם בגו (וכמן"ש בירושלים תרומות פ"ח ה"ה): "צריכין למשיח למאי דבריותה החוששין". ובתשובה הרשב"א (סימן ט) כתוב, "כל דבר שיש לו קבלה ביד זקנים וذקנות לא נסתור קבלתם" וכו'. עכ"ד. ובשו"ת הלק"ט (הלכות קטנות סימן ט) למהר"י FAGG כתוב: וזה כלל גדול וכו' כי פשוט הוא אשר באhabitת ה' את עמו ישראל יסיר מכשול מדריכיהם, ולא יטו כל העולם אחר היחיד אילן סברתו דחויה. עכ"ל. א"כ כיוון שמסורת היה - בודאי אמת הוא. וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים.

וז"ל הרב "זכ器 הברית" (סימן לה) מסורת בידינו, מי שאוכל בשיעורת פדיון הבן, כאילו התענה שמוניהם ארבע תעניות. והנח להם לישראל אם אינם נביאים הן, בני נביאים הן. "ומסתמא בא בקבלת איש מפי איש"! עכ"ל. ואZN מילין תבחן.

ומה מад נפלא הדבר, ששוב הביא לנו הגאון ר' יהושע מאמן שליט"א בשו"ת עמק יהושע ח"ג (חיו"ד סימן יח) בשם ספר "דברי שמואל" (דף ב): שקבלת בידו איש מפי איש עד רבנו האריז"ל שעשוות פדיון כחשבת כפ"ד תעניות. וזאת היה השדי חמד רואה דבר זה היה מברך ברוך הטוב והמטיב. עכ"ד. וברור ה' אשר לא השבית לנו נאמן. וע"ע בספר תפארת הפדיון הב"ל מ"ש עוד. ראה נא ורוה צמאונר.

הנה כי כן, אם נדeman לאדם שעודה זו, ובפרט כשמדובר באותו בפירוש, יש מהו וירוץ למצוה זו, ויחשב לו כסך תעניות אלו.

אך זאת צריך להודיע: כי כשם שבכל צום - אין מעלה לצום בלבדי "תשובה" (עיין ברכות דף כג), כן בזה, יתרה בהתשובה ויקבל על עצמו לילכת בדרכיהם טובות ויהיה سور מרע ועשה טוב. ואז אכילתו עלה בטוב. ותתהפק נפשו מרע לטוב, ויזכהו ה' לטהרה ולטוב. כי ה' לא ימנע הטוב. אמן.

מקורו: הרב אלעד דאב רץ שליט"א